

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 1/2005

Kvörtun Harðviðar ehf. yfir skráningu Sifjar ehf. á léninu hardvidur.is

I. Erindið

Samkeppnisstofnun barst erindi Valgeirs Kristinssonar hrl., f.h. Harðviðar ehf., dags. 3. júní 2004, þar sem kvartað er yfir notkun og skráningu Sifjar ehf. á léninu hardvidur.is. Í erindinu segir að málavextir séu þeir að einkahlutafélagið Harðviður hafi verið stofnað í febrúar 2004 um innflutning og umboðsverslun á harðviði. Fyrirtækið flytji inn harðvið frá Brasilú en framkvæmdastjóri Harðviðar hafi verið upphafsmaður þess og annast slíkan innflutning frá því í september árið 2000. Sé harðviðurinn notaður til húsbygginga, til utanhússklæðningar, sem pallaefni og til smíði hurða og glugga og fleira. Heitið harðviður sé nátengt tilgangi félagsins og lýsi rekstri og tilgangi þess einkar vel.

Þann 25. febrúar 2004, hafi fyrirtækið lagt inn pöntun hjá Landssíma Íslands hf. um símanúmer og þá hafi fyrirtækinu jafnframt verið úthlutað netfanginu hardvidur@simnet.is.

Samkvæmt réttthafaskrá ISNIC, Internets á Íslandi hf., hafi Sif ehf. skráð lénið hardvidur.is hinn 19. apríl 2004. Sif hafi verið stofnað árið 1995 um innflutning á snyrtivörum en árið 2004 hafi fyrirtækið hafið innflutning á harðviði frá Brasilú eins og Harðviður geri. Að mati kvartanda sé Sif að beita óheiðarlegum vinnubrögðum og ástundi starfsemi sem teljist óréttmætir viðskiptahættir með því að nota nafn keppinautarins, Harðviðar, í kynningarstarfsemi og með því að nota lénið sem fyrirsögn í auglýsingum. Verknaður Sifjar sé til þess fallin að misnota fyrirtækisheiti keppinautar, valda misskilningi og hagsmunarárekstrum í náskyldum atvinnurekstri og valda kæranda fjárhagstjóni. Alkunna sé að fyrirtæki noti heiti sitt í léni. Sá réttur nýtist ekki kvartanda þar sem Sif hafi skráð lénið. Miklu nær væri að Sif notaði eigið heiti sem nafn á léni. Að mati kvartanda bendi notkun Sifjar á léninu hardvidur.is til ásetnings um að skaða kvartanda. Sif hafi notað heitið á léninu með áberandi hætti í auglýsingum að undanfögnu.

Þá sé með vísan til samkeppnislaga einkum 25. gr. laganna (nú 12. gr. laga um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins nr. 57/2005) þess krafist að

Sif verði skylduð til að hætta að nota orðið hardvidur í rekstri sínum, hætta notkun á léninu hardvidur.is og verði gert að afmá skráninguna.

II. Málsmeðferð

1.

Erindi Harðviðar var sent Sif til umsagnar með bréfi Samkeppnisstofnunar, dags. 7. júní 2004. Var það ítrekað með bréfi Samkeppnisstofnunar til Þórðar Þórðarsonar hdl., dags. 19. ágúst 2004. Svar hans, f.h. Sifjar, er dagsett 26. ágúst 2004. Þar segir að um skráningu á lénnum gildi ákveðnar reglur sem eigi að tryggja að nafn léns endurspegli þá starfsemi sem tengist notkun viðkomandi léns. Þau skilyrði hafi Sif uppfyllt. Fyrirtækið noti lénið til að auglýsa harðvið sem það flytji inn og selji almenningi. Markmið auglýsinga á léninu sé að vekja athygli á fyrirtækinu sem slíku, söluvörinni og hvar nálgast megi upplýsingar um vöruna, gæði hennar og eiginleika. Nafn lénsins lýsi mjög vel þeirri vöru sem verið sé að selja og verði á engan hátt tengt við nafn fyrirtækisins Harðviður. Harðviður sé með heimasíðuna casema.is sem hafi áður verið eign CGS ehf., sem hafi hætt starfsemi, en það fyrirtæki hafi um árabil flutt inn harðvið. Ekki sé kunnugt um að Harðviður hafi flutt inn harðvið en öðru máli gegni um Sif sem hafi flutt inn á annað hundrað tonn frá síðastliðnu hausti.

Sif hafi aldrei notað nafn Harðviðar í auglýsingum eins og haldið sé fram í erindinu. Þá sé því hafnað að lénið hardvidur.is tengist á nokkurn hátt nafninu Harðviður eða gefi tilefni til ruglings enda sé það firma ekki ritað á reikningum eða bréfsefni sem hardvidur enda væri slíkt brot á lögum. Kvartanda sé í lófa lagið, vilji hann fá sér lén sem endurspegli á einhvern hátt nafn fyrirtækisins, að skrá lénið harðviður.is eða harðviðurehf.is

Þá segir að til þess þurfi að líta að orðið harðviður sé almennt heiti á viðartegund og hafi kvartandi ekki einkaumboð á notkun þess orðs eða einkaleyfi til innflutnings þeirrar vöru.

Það sé sjálfstætt athugunarefni að Harðviður sé almennt orð en þar með verði það heiti ekki varið með skráningu hjá Einkaleyfastofu og njóti þar með ekki neinnar sérstakrar verndar. Kvartandi setji sig í hættu með því að velja fyrirtækinu svo almennt nafn. Þá mætti halda því fram að almenn notkun á orðinu harðviður skapi hættu á ruglingi við nafn fyrirtækisins Harðviður. Það sé ástæða fyrir því að lög um einkaleyfi verndi ekki almenn heiti fyrirtækja eða vörumerkja en það sé að slík vernd myndi takmarka almenna málnotkun.

2.

Bréf Sifjar var sent Harðviði til umsagnar með bréfi Samkeppnisstofnunar, dags. 27. ágúst 2004. Bréf Harðviðar er dagsett 4. nóvember 2004. Þar er því mótmælt að reglur ISNIC eigi að tryggja að nafn léns skuli endurspegla stafsemi þá sem tengist notkun lénsins. Sé þessum rökum mótmælt hvað viðkemur starfsemi Sifjar. Sif hafi fyrst og fremst með höndum bókhaldsþjónustu annars vegar og hins vegar heildsölu og smásölu á snyrtivörum. Þá hafi fyrirtækið undanfarna mánuði haft með höndum rekstur og leigu á flugvél án áhafnar og látið smíða tvö sumarhús sem ekki séu seld. Sif hafi flutt inn að forminu til þrjá gáma af harðviði frá Brasilú sem tengist samstarfi sem forsvarsmaður Sifjar átti við forsvarsmann Harðviðar. Sé þetta eini innflutningur Sifjar á harðviði. Innflutningur Harðviðar á harðviði frá Brasilú sé nú kominn í sjö gáma frá áramótum að telja. Á markaði og í viðskiptalífinu sé æ algengara að fyrirtæki noti nöfn sín á Netinu og tryggi sér sama lén og nafn firmans. Þetta hafi Harðviður ætlað að gera. Að mati kvartanda sé ljóst að Sif hafi skráð lénið hardvidur.is í því skyni að gera Harðviði erfitt fyrir að skrá nafn sitt með eðlilegum hætti á Netinu. Ætli Sif að tryggja sér viðskipti út á orðið harðviður á Netinu sé það ekki gert með því að skrá vöruflokk við lén heldur með því að koma heitinu á framfæri á leitarvélum sem sé allt annars eðlis. Það hvort heiti félagsins Harðviður sé almennt orð og fengi ekki vernd Einkaleyfastofu sé máli þessu óviðkomandi. Augljóst sé að Sif vilji eiga þess kost að ná viðskiptum við aðila sem ætli og þurfi að ná til Harðviðar.

3.

Bréf Harðviðar var sent Sif til umsagnar með bréfi Samkeppnisstofnunar, dags. 9. nóvember 2004. Var það bréfi ítrekað með bréfi dags. 15. desember 2004. Ekkert svar barst. Með bréfi Samkeppnisstofnunar, dags. 6. janúar 2005, var málsaðilum tilkynnt að gagnaöflun væri lokið í málinu. Jafnframt fylgdi bréfinu listi yfir gögn málsins. Með bréfi Samkeppnisstofnunar, dags. 13. maí 2005, var málsaðilum tilkynnt að fyrirsjáanlegar tafir væru á afgreiðslu málsins. Með bréfi stofnunarinnar til málsaðila, dags. 30. júní 2005 var málsaðilum tilkynnt að hinn 1. júlí 2005 tækju í gildi lög nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins en þau svari til VI. kafla samkeppnislaga nr. 8/1993 en sama dag falli þau úr gildi. Þá kom fram í bréfinu að Neytendastofa hefði eftirlit með lögnum og að málið flyttist til þeirrar stofnunar.

III.

Niðurstöður

1.

Í erindi Harðviðar er kvartað yfir skráningu og notkun Sifjar á léninu hardvidur.is. Sif hafi verið stofnað árið 1995 í þeim tilgangi að flytja inn snyrtivörur og hafi jafnframt

haft með höndum bókhaldsþjónustu o.fl. en hafi aðeins að formi til flutt inn þrjá gáma af harðviði og þá í tengslum við forsvarsmann Harðviðar. Sé það eini innflutningur Sifjar á harðviði. Harðviður hafi verið stofnaður sem einkahlutafélag í febrúar 2004 með innflutning og umboðssölu á harðviði í huga en framkvæmdastjóri fyrirtækisins hafi frá árinu 2000 staðið að slíkum innflutningi. Þá hafi félagið fengið úthlutað netfanginu hardvidur@simnet.is. Með skráningu lénsins hardvidur.is og með því að nota nafn keppinautar í kynningarstarfsemi og í auglýsingum beiti Sif óréttmætum aðferðum gagnvart keppinauti. Brjótí háttsemi Sifjar einkum í bága við ákvæði 25. gr. samkeppnislaga (nú 12. gr. laga um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins nr. 57/2005). Á markaði og í viðskiptalífinu sé æ algengara að fyrirtæki noti nöfn sín á Netinu og tryggi sér lén með sama nafni. Það hafi Harðviður ætlað að gera. Ljóst sé að Sif hafi skráð lénið í því skyni að gera Harðviði erfitt fyrir og til að ná viðskiptum af fyrirtækinu.

Í athugasemdum Sifjar segir að fyrirtækið noti lénið til að auglýsa harðvið sem það flytur inn og selur. Markmiðið sé að vekja athygli á fyrirtækinu og söluvörunni og þar megi nálgast upplýsingar um gæði og eiginleika vörunnar. Nafn lénsins lýsi mjög vel þeirri vöru sem verið er að selja og verði á engan hátt tengt við fyrirtækið Harðviður. Sif hafi aldrei notað nafn fyrirtækisins Harðviðar í auglýsingum sínum. Líta verði til þess að orðið harðviður sé almennt heiti á viðartegund og hafi kvartandi ekki einkaumboð á notkun orðsins eða einkaleyfi til innflutnings vöru af þeirri tegund. Þá er bent á að lög um einkaleyfi verndi ekki almenn heiti fyrirtækja eða vörumerkja enda myndi slík vernd takmarka almenna málnotkun.

2.

Í erindinu er vísað til 25. gr. samkeppnislaga sem í dag svarar til 12. gr. laga um óréttmæta viðskiptahætti og gagnsæi markaðarins, nr. 57/2005, en að mati Neytendastofu kemur 5. gr. laganna jafnframt til álita.

Í 5. gr. segir að óheimilt sé að hafast nokkuð það að sem brjótí í bága við góða viðskiptahætti í atvinnustarfsemi eins og þeir séu tíðkaðir eða eitthvað það sem óhæfilegt sé gagnvart hagsmunum neytenda. Ákvæðið er almenn vísiregla að því er varðar viðskiptasiðferði og er ætlað að stuðla að góðum síðum í viðskiptum.

12. gr. laganna hljóðar svo:

„Óheimilt er að nota í atvinnustarfsemi firmanafn, verslunarmerki eða því um líkt, sem sá hefur ekki rétt til er notar, eða reka atvinnu undir nafni sem gefur villandi upplýsingar um eignarrétt eða ábyrgð atvinnurekanda. Enn fremur er sérhverjum bannað að nota auðkenni, sem hann á tilkall til, á þann hátt að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru einkenni sem annað fyrirtæki notar með fullum rétti.“

Í greinargerð með frumvarpi til samkeppnislaga nr. 8/1993 kemur fram að í 25. gr. laganna (núverandi 12. gr. laga um óréttmæta viðskiptahætti og gagnsæi markaðarins) felist almenn samkeppnisregla um vernd auðkenna og sé hún til fyllingar á vörumerkjavernd. Fyrri málslíður greinarinnar hefur að geyma almennt bann við því að nota auðkenni, t.d. firmanafn og vörumerki, sem annar á. Rétturinn til þessara auðkenna getur hvílt á sérlöggjöf svo sem lögum um vörumerki, lögum um verslunarskrár, firmu og prókúruumboð og því um líkt. Samkvæmt greinargerðinni skiptir ákvæðið máli um viðbótarvernd þá sem framangreind sérlög veiti auðkennunum. Firmanafn er sérstaklega tilgreint í lagagreininni. Þá segir í greinargerðinni að í 2. málslíð lagagreinarinnar sé rétturinn til að nota eigin auðkenni takmarkaður á þann veg að óheimilt sé að nota auðkenni þannig að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru auðkenni sem annað fyrirtæki noti með fullum rétti.

Kvörtun Harðviðar snýr að notkun Sifjar á léninu hardvidur.is. Firmanafnið Harðviður var skráð sem einkahlutafélag í hlutafélagaskrá í febrúar 2004. Sif fékk lénið hardvidur.is skráð hjá ISNIC í apríl 2004. Bæði fyrirtækin hafa því öðlast rétt til auðkenna sinna í skilningi laga um óréttmæta viðskiptahætti og gagnsæi markaðarins, samanber ákvæði 2. málslíðar 12. gr., en samkvæmt málslíðnum er rétturinn til að nota eigin auðkenni takmarkaður á þann veg að óheimilt er að nota auðkennið þannig að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru auðkenni sem annað fyrirtæki notar með fullum rétti.

Í erindinu er því haldið fram að Sif hafi notað firmanafnið Harðviður í auglýsingum. Er því mótmælt af Sif. Með erindi kvartanda fylgdi útprentun af smáauglýsingum á vef Morgunblaðsins. Í þeirri auglýsingu er yfirskriftin lénnafnið hardvidur.is en ekki firmanafnið Harðviður. Neytendastofa mun því ekki fjalla nánar um þann þátt erindisins. Ber þá að líta til þess hvort notkun Sifjar á lénnafninu hardvidur.is geti leitt til þess að villst verði á fyrirtækjunum.

Með skráningu firmanafns í hlutafélagaskrá öðlast eigandi þess að jafnaði einkarétt til nafnsins og er öðrum óheimilt að nota firmanafnið eða annað nafn sem líkist því það mikið að um ruglingshættu geti verið að ræða. Firmanafnið verður að geta aðgreint fyrirtækið frá keppinautum á markaðnum. Af því leiðir að almenn orð hafa ekki talist hæf til að vera firmanöfn.

Neytendastofa telur að orðið harðviður sé almennt orð þ.e. safnheiti yfir ákveðnar viðartegundir. Telja megi að allir þeir sem í starfi sínu komi að mismunandi viðartegundum sjái ástæðu til að nota orðið. Þessi almenna skírskotun orðsins gerir það að verkum að mati Neytendastofu að kvartandi verði að hlíta því að orðið sé notað af öðrum.

Þá er ljóst að báðir málsaðilar selja harðvið í einhverju mæli og getur orðið talist lýsandi fyrir starfsemi beggja fyrirtækjanna. Af heimasíðu Sifjar, hardvidur.is, má ljóst vera að megin starfsemi fyrirtækisins er innflutningur og sala á harðviði. Þá kemur nafn fyrirtækisins mjög skýrt fram. Þá er til þess að taka að í Fyrirtækjaskrá segir í lýsingu á fyrirtækinu að það bjóði til sölu ýmsar tegundir af harðviði frá Brasilíu. Ekki er minnst á aðra starfsemi fyrirtækisins. Ljóst má vera að ruglingshætta getur átt sér stað á milli fyrirtækjanna en í máli þessu hafa þó engin gögn verið lögð fram því til stuðnings. Neytendastofa fær því ekki séð að ástæða sé til að banna Sif að nota orðið harðviður í tengslum við starfsemi sína.

Með vísan til framangreinds telur Neytendastofa ekki tilefni til frekari afskipta af máli þessu.

IV. Ákvörðunarorð:

„Ekki er ástæða til aðgerða af hálfu Neytendastofu í máli þessu.“

Neytendastofa, 8. nóvember 2005

[Máli þessu var áfrýjað til áfrýjunarnefndar neytendamála, [sjá Úrskurð áfrýjunarnefndar neytendamála í máli nr. 1/2005](#)]